

En Lluís Grau està disposat a fer, al costat d'en Jerónimo Durán, el salt que, anys enrere, no va poder fer: **"El gruix de la meva feina han estat les taxacions per a entitats financeres. Tanmateix, com a arquitecte tinc ganes de crear i per això he constituït recentment una societat amb Jerónimo Durán. Tenim projectat de fer edificació de nova planta, urbanisme a petita escala i presentar-nos a tants concursos com puguem per fer, al capdavant, allò que més ens agrada: fer arquitectura"**.

En Jerónimo, en canvi, s'ha deixat dur, en els seus anys de labor professional, per una filosofia ben particular i que no és pas la més estesa entre els arquitectes: **"De fet, tinc poca obra construïda perquè sempre he estat molt selectiu amb les feines. Podríem dir que he preferit encàrrecs poc rendibles econòmicament parlant però que, quant a arquitectura, m'han aportat molt. Per això puc afirmar que em sento bé amb el conjunt de la meva obra i que encara puc anar a visitar el meu primer projecte després d'haver acabat la carrera, la casa Anton, un habitatge unifamiliar a Premià de Mar, i me'n sento tan satisfet com el primer dia"**.

De la mà d'aquests dos arquitectes, l'un amb criteris poc convencionals i l'altre expert en taxacions, sorgeix una obra singular. En Lluís frisa per veure-la dempeus mentre en Jerónimo ens n'avança els detalls: **"Es tracta d'un encàrrec de l'Ajuntament de Mataró, una obra molt innovadora que tan sols té precedents a Barcelona, Sabadell i Madrid. És una arquitectura que afronta amb una nova mirada el fet que la construcció per als joves no és una construcció a l'ús definida com a servei sinó més aviat com a equipament. Des de l'Administració s'és conscient de la problemàtica del jove al qui és pràcticament impossible d'independitzar-se i es considera aquest problema com a tema social comparable al de les residències per als avis o les llars d'infants. L'Administració s'ha proposat així donar resposta als drets del jovent dins d'una societat democràtica i lliure com la nostra"**.

En Lluís concreta les paraules del seu company. **"La idea és construir habitatges de tipus social per a joves amb pocs recursos. És, per tant, una obra de construcció i manteniment barata, i això significarà, entre altres coses, la incorporació d'energies alternatives. És una obra que aposta, per damunt de tot, per les relacions socials: el qui hi visqui, fruit del nivell de confort d'un habitatge convencional, tindrà més oportunitats de relació amb els veïns i amb l'entorn. Això s'aconseguirà creant unes instal·lacions i uns espais comunitaris per compartir. Cada casa tindrà un bany mínim -dutxa, pica i vàter- i alhora es disposarà d'una gran sala comunitària amb tota mena de banyeres, sauna i piscina. És a dir, amb l'estalvi que representa fer un gran bany per a cada habitatge es construiran uns equipaments comunitaris que fomentin la relació"**. En Jerónimo vol destacar-ne la vessant més social: **"Aquest projecte va més enllà de l'optimització dels recursos comuns: és trobar-se, parlar i compartir. Fins i tot s'està tempejant la possibilitat de fer de l'accés a l'habitatge un perllongament de la passejada del carrer fins a la porta de casa: accedir-hi**

amb una ampla rampa permetria també de baixar-hi bicicletes. Així, doncs, els replans i accessos comuns no seran tant un lloc de pas sinó espais d'encontre i de convivència".

Per molt engrescadora que soni la idea aquests dos socis són conscients que, en un país amb forta tradició propietària, el projecte pot ser blanc de crítiques **"Presentant el projecte a reunions de veïns"**, explica el Jerónimo, **"han sorgit les diferents ideologies; crec, tanmateix, que l'habitatge no és ni de dretes ni d'esquerres sinó un problema real que cal afrontar. I el problema de fons és vèncer la inèrcia d'aquest sentiment tan arrelat de voler l'habitatge com a propietat. Aquest concepte de propietat tan nostrat s'arrossega d'ençà de la Guerra Civil; anteriorment trobem molt més lloguer, com ara a l'Eixample, on tots els habitatges eren projectats en règim de lloguer. Amb la propietat, en canvi, desapareix la mobilitat i es té més control sobre els treballadors"**. En Jerónimo té argument per acarar qualsevol crítica: **"Saben que l'opció a compra és més factible que mai amb uns crèdits baixíssims però, qui cedirà un crèdit al jove amb contracte temporal o a l'estudiant? També els més joves tenen dret a viure en llibertat. Mirem cap a Europa, per exemple: allà les xifres de lloguer i propietat s'inverteixen, amb un 70% d'habitatge en lloguer i un 30% de propietat"**. Ens ha convençut, només cal saber quan ens hi podrem instal·lar. En Lluís ens avisa que no tothom podrà gaudir d'aquests habitatges-equipament: **"Aquests pisos han estat projectats com a lloguers per a menors de trenta anys, com una manera d'afavorir l'emancipació del jovent amb pocs recursos que vol sortir de l'àmbit familiar. El més atractiu no és la innovació en el pur sentit sociològic sinó que es tracta d'una nova mentalitat vital"**.

D'aquí a vint anys potser el model d'habitatge serà més semblant a la proposta d'en Lluís i en Jerónimo, potser l'arquitectura de casa deixarà d'importar models forans i serà més coherent amb la pròpia cultura i, tal vegada, les cases seran com les que en Lluís prefereix: **"Per desgràcia acostuma a passar el que explica un company meu que ha construït molt pel Pallars: si al costat de la cuina no hi situa una saleta amb una tele i un sofà, no ven. I és que a les terres del Pallars prefereixen tenir un menjador ben ampli que només s'obri per Nadal i, la resta de l'any, encabir-se a la saleta amb la tele i el sofà. Si bé crec que l'arquitecte no és qui per imposar un model de vida, personalment m'agraden els espais amplis pensats per a quatre àrees bàsiques: dormir, reunir-se, manipular aliments i serveis"**.

En Jerónimo és optimista: **"M'illusiona pensar que l'Administració i els arquitectes podem aconseguir canvis no ja en la distribució de l'habitatge sinó en la manera d'entendre un edifici: obligant a compartir allò que es pot compartir s'aconseguirà canviar la mentalitat. No és l'inquilí el qui fa la casa sinó la casa que dicta com s'hi ha de viure. Cada casa té la seva personalitat des del principi, sorgida de la complicitat entre el client i l'arquitecte. Per aquesta raó he renunciat, amb tota honestedat, a alguns projectes: perquè no comprenia el que em demanava el client"**.



“Cada casa té la seva personalitat des del principi, sorgida de la complicitat entre el client i l’arquitecte”

Jerónimo Durán i Lluís Grau - Caldes d'Estrac (Maresme)